

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA

Z REALIZACE

KLÍČOVÉ AKTIVITY Č. 05

Název Klíčové aktivity projektu:	Stres, vyhoření, psychická zátěž – faktory ovlivňující výkon profesí.
Bipartitní platforma:	Stavebnictví II

1) Obsah:

1) Stručný popis zaměření aktivity	2
2) Materiály, zdroje	2
3) Způsob zapojení a přínos cílové skupiny do řešení KA	2
4) Vybraná témata pro tematická setkání dle závěrů vstupní analýzy.....	3
5) Projednávaná témata při realizaci tematických	5
6) Zhodnocení a výsledky ověřování v praxi	9
7) Výsledky diskusí, přijaté závěry z tematických setkání	9
8) Přehled doporučení pro oblast klíčové aktivity	10

Zpracovatelé:

Ing. Alena Paslerová
Zdeněk Švehla

Přílohy zprávy:

Vstupní zdrojová data

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

1) Stručný popis zaměření aktivity

Cílem aktivity bylo snížení nebo přímo odstranění zatěžujících faktorů především zaměstnanců a řemeslníků malých stavebních firem, ke kterým dochází nejčastěji při realizaci zakázek způsobují stres, vyhoření a psychickou zátěž.

Tyto tři symptomy jsou vzájemně provázané a navzájem se výrazně ovlivňují. Lze konstatovat, že snížením kteréhokoliv z výše uvedených negativních faktorů se snižují buď ve větší nebo menší míře i faktory ostatní. Při snaze o snížení těchto pro zdraví řemeslníků negativních faktorů je nutno velmi výrazně uplatňovat různá (ať už odborná, ale i laická) doporučení, kterými bude posílen kvalitní a co možná nejméně z titulu psychické zátěže rizikový výkon práce.

V KA 05 bylo velmi důležité identifikovat vlastní spouštěcí mechanismy výše uvedených negativních faktorů pracovního prostředí, tzn. stresu, vyhoření a psychické zátěže. Po nalezení a určení spouštěcích mechanismů těchto negativních faktorů bylo nutné nalézt způsoby, kterými by bylo možné je v co největší míře eliminovat. Na uskutečněných tematických setkáních k tomu padala ze strany expertů celá řada přínosných námětů a doporučení.

Cílem bylo náměty a doporučení posoudit z hlediska pracovních úkolů a možností eliminace rizikových faktorů nebo alespoň redukce. Na základě těchto jednání byly vytypovány skupiny řemeslníků k ověření fungování doporučení v praxi. Tyto skupiny byly vytypovány zejména v rámci všech Cechů. Z výsledků průzkumu poté byly označeny nejčastější příčiny, které se podílejí na vzniku stresu, syndromu vyhoření a které významnou měrou zvyšují psychickou zátěž pracovníků.

2) Materiály, zdroje

- Vstupní zdrojová data
- Vyhodnocení výsledků dotazníku
- Výstupy z pracovní skupiny – tematických setkání

3) Způsob zapojení a přínos cílové skupiny do řešení KA

- Velká skupina řemeslníků ze všech Cechů zúčastněných v projektu vyplnila obsáhlý dotazník
- U vybrané skupiny pracovníků byl sledován přínos navržených opatření v praxi

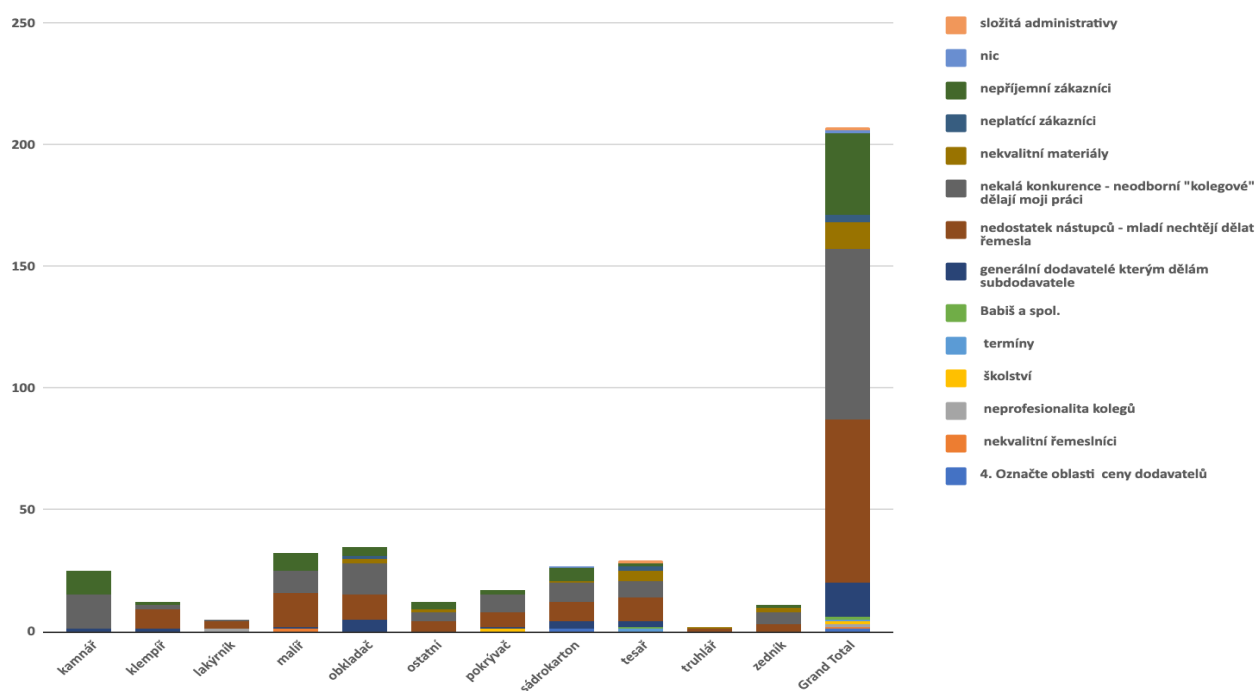
4) Vybraná témata pro tematická setkání dle závěrů vstupní analýzy

Z dotazníku, který vyplnila celá řada řemeslníků z různých stavebních oborů, vyplynulo, že největším problémem ovlivňující psychickou pohodu je stres. Na vzniku stresu se podílí celá řada faktorů. Mezi ty nejzásadnější patří zejména ta skutečnost, že řada řemeslníků nemá nikoho, komu by svou živnost předala.

Dalším významným stresorem je ale také to, že jejich řemeslo je diskreditováno celou řadou tzv. řemeslníků, kteří o řemesle neví nic, a přesto se jím živí. Toto je ale samozřejmě velkým problémem, který vrhá špatné světlo na ty kvalitní a poctivé řemeslníky. Zákazníci z řad občanů často volí jako prioritu cenu díla, a potom jsou překvapeni nekvalitou a často se jim nedaří ani nekvalitní práci vyreklamovat. O výše uvedeném hovoří nejlépe graf, který vyplynul z vyhodnocení dotazníku. V tomto grafu, který je uveden níže, jsou vypsány všechny zásadní stresory.

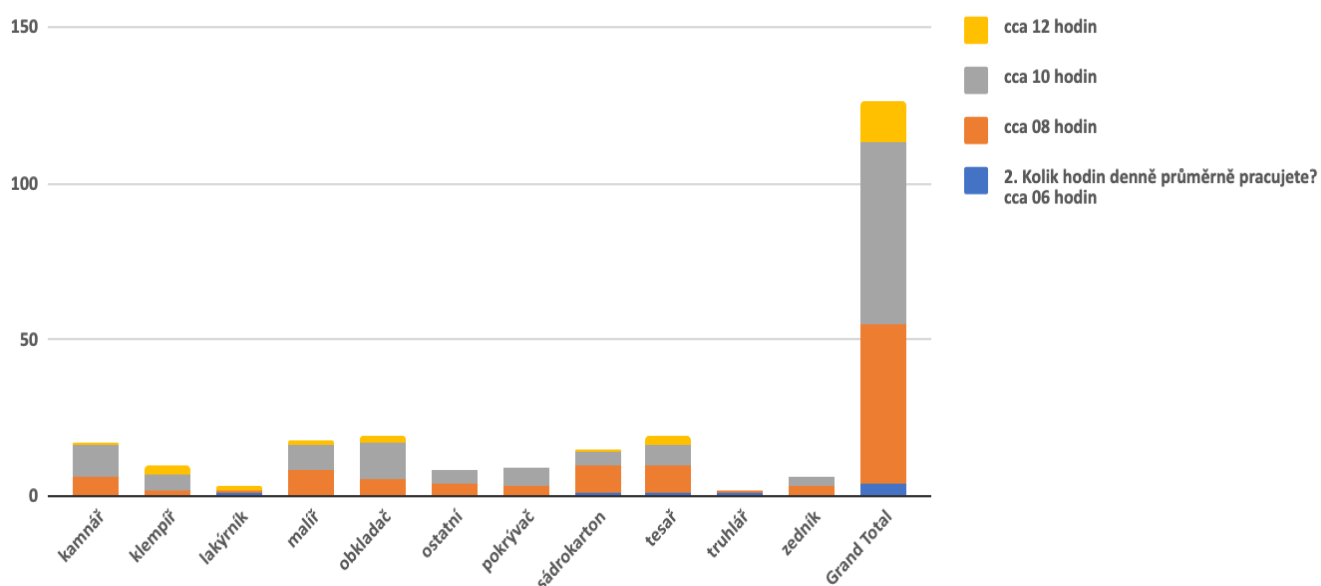
Jako další vhodná témata pro jednání v rámci tematických setkání byla zvolena rovněž polytechnická výchova, která navazuje na dřívější pracovní výchovu ve školách a zajímavým tématem jsou rovněž tovaryšské zkoušky, které mají podporovat zájem o vzdělávání v řemesle a hrdost na něj.

Graf: Jaké faktory řemeslníky stresují?

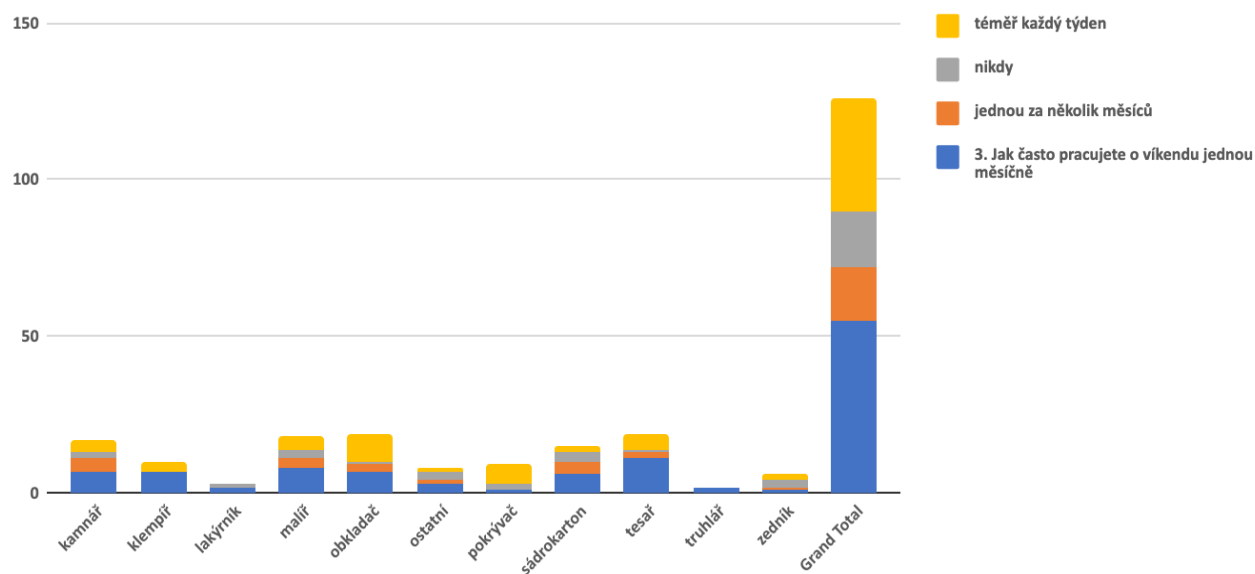

Dalším významným stresorem, ovlivňující psychickou pohodu a s tím provázaným i syndromem vyhoření, je ve řadě případů i dlouhá pracovní doba a v důsledku toho krátký odpočinek (viz. následující grafy):

Graf: Kolik hodin denně průměrně pracujete?

Graf: Jak často pracujete o víkendu?

Vzhledem k výše uvedenému byla vybrána následující témata pro tematická setkání:

1. Polytechnická výchova (návaznost na významný stresor, kterým je nedostatek nástupců řemeslníků).
2. Tovaryšské zkoušky (návaznost na významný stresor, kterým je nedostatek nástupců řemeslníků).
3. Stres (celkem 2 tematická setkání).
4. Syndrom vyhoření (celkem 2 tematická setkání).
5. Psychická zátěž.

5) Projednávaná témata při realizaci tematických setkání

Téma Polytechnická výchova:

- Polytechnická výchova se konečně pomalu v některých školách vrací do osnov ve stylu bývalého pracovního vyučování.
- Polytechnické vzdělávání je proces, který podporuje a napomáhá učení se specifickým zaměřením na získávání poznatků o technice, osvojování si technických dovedností a kladných postojů k technice. Podstatný je při tom rozvoj technického myšlení a tvořivosti.
- Celý systém polytechnické výchovy by měl být směřován na získávání manuální zručnosti a zájem dětí o tuto aktivitu již od mala přizpůsobením osnov již od mateřských škol, žáků prvního stupně základní školy a pokračovat by měl i na druhém stupni základní školy. Pokračovat by měl poté i na středních školách. Samozřejmě by měl být nastaven tak, aby děti zaujal.
- Po mnoha letech, kdy se zrušily školní dílny a zahrady, protože na jejich udržení nedostávaly školy dostatek finančních prostředků, zjišťuje odborná veřejnost, že dnešní děti jsou až na výjimky bez vztahu k manuální práci. Vytratilo se i posilování a zdokonalování pohybů rukou, manipulace s drobnými předměty obecně nazývané jako jemná motorika, která je důležitá nejen pro učně, ale stejně tak pro gymnazisty a následně např. pro budoucí lékaře či jiné vysokoškolské obory. Tyto skutečnosti v kontextu se spoustou dalších faktů vedou k tomu, že máme nedostatek řemeslníků a odborníků s technickým zaměřením.
- Význam polytechnické výchovy velmi dobře vystihl prezident Cechu obkladačů České republiky pan Roman Pommer, který řekl, že „jakákoliv iniciativa, která ve finále povede k zvýšení zájmu dětí o studium na odborných školách, je v dnešní době vysoce prospěšná, roboti určitá řemesla prostě nahradit nemohou“.

Téma Továřské zkoušky:

- Znovuzavedení továřských zkoušek a následné vydání továřských listů těm nejlepším žákům by určitě ztrahativnilo učební obory a zvedlo zájem o ně. Zcela jistě by došlo k ztrahativnění řemesla a posílení hrdosti na něj ze strany žáků, ale i jejich rodičů.
- V dnešní době je již zcela patrné, že pouze středoškolské vzdělání s maturitou je ne vždy nejlepší volbou a společnost si to pomalu (ale bohužel velmi pomalu) začíná uvědomovat.
- Řemeslník s maturitou, tedy továř, má lepší možnosti uplatnění než řemeslník pouze vyučený.
- Je dobře, že v poslední době konečně dostává zelenou i podpora zájmu dětí o technické a přírodovědné obory, o tradiční řemesla a řemeslnou výrobu.
- Už se objevilo několik „prvních vlaštovek“. Z těch ve vztahu k řemeslným oborům ve stavebnictví je to např. Akademie řemesel Praha – Střední škola technická. V této škole se na závěr školního roku 2019 uskutečnilo slavnostní předávání výučních listů absolventům řemeslných a technických oborů a továřských listů. Bohužel v roce 2020 byla tato začínající tradice narušena přijatými opatřeními v souvislosti s nemocí Covid-19. Ale je předpoklad, že se toto slavnostní předávání obnoví hned, jak to bude možné.

Téma Stres:

- Téma stresu se jeví jako stěžejní téma prakticky pro všechny řemesla zapojené do projektu. Se stresem souvisí i další témata, kterými jsou syndrom vyhoření a psychická zátěž.
- Stres je individuální odpověď na nadměrnou fyzickou a psychickou zátěž. Každý organismus se s ním vyrovnává jinak. Stres začíná uvolňováním stresových hormonů. Jejich krátkodobé působení je svým způsobem pozitivní, pomáhá čelit nebezpečí. Ale při dlouhodobém působení se stres stává problémem a je pro organismus velmi zatěžujícím.
- Na stres je možné se dívat ze dvou pohledů. Tím častějším a velmi nebezpečným je stres negativní (v drtivé většině případů). V určité rovině je možné ale stres vnímat i jako pozitivní stimul.
- Nalezení hranice mezi stresem pozitivním a tím škodlivým není lehké a u každého jedince je tato hranice jiná.
- Velmi záleží na celkovém zdraví fyzickém a psychickém, na celkové odolnosti a v neposlední řadě také na genových dispozicích.
- Pozitivní stres nás může velice silně motivovat k překonávání překážek. Rovněž tak nás může motivovat k tomu, abychom plnili úkoly včas a nezanedbávali své povinnosti.
- I přes výše uvedené je však nutné stres vnímat jako velmi škodlivou záležitost negativně ovlivňující jak plnění pracovních úkolů, tak zejména celkové zdraví pracovníka.
- Dlouhodobý stres má na lidský organismus zásadní dopad. Dostávají se bolesti hlavy, zažívací potíže, problémy se spánkem.
- Stres je možno posuzovat jako velkou zátěž na celý organismus.
- Zvýšená hladina stresových hormonů způsobuje také zvýšený přísun energie, a proto při dlouhodobém stresu přicházíte o všechny rezervy energie a výživy a může dojít až k celkovému vyčerpání.
- Stresovaní lidé také mívají špatnou životosprávu, což jim způsobuje další zdravotní problémy.
- Je-li negativní stres nadměrný, tak přicházejí stavy úzkosti a deprese.
- V práci se stresu začneme bránit až ve chvíli, kdy zjistíme, že pracovní aktivita již nevede k vytýčenému cíli, ale naopak nás začíná trápit to, že se cíl vzdaluje.
- Stresu se lze úspěšně (ale pouze do určité míry) bránit tím, že omezíme počet úkolů, které před námi stojí. Začneme si pracovní život organizovat tak, že si budeme stanovovat pouze takové cíle, u kterých jsme přesvědčeni, že je splníme bez zásadních problémů.
- Velmi pozitivní účinek na odbourání stresu má vhodné relaxační cvičení. V tomto případě je ale velmi nutné si stanovit pravidla, ze kterých není možné ustupovat. Musíme mít stanovený rozsah cvičení a dobu cvičení, které je nutné, pokud možno za všech okolností dodržovat.
- Dlouhodobý intenzivní stres způsobuje ztrátu sebevědomí a v souvislosti s tím se jedinec nevědomky odcizuje i svým blízkým.
- Léčení stresu je možné za určitých podmínek podpořit rovněž léčivými přípravky, ale vždy pouze na doporučení odborníků. Přírodní přípravky nejsou na rozdíl antidepresiv návykové a v mnoha případech jsou také velmi účinné.
- Hlavními příznaky stresu jsou nervozita, neklid nebo popudlivost, bolesti hlavy, podráždění, zloba, rozčilování nebo apatie a pesimismus, únava, nespavost nebo neschopnost soustředění, ztráta chuti k jídlu, žaludeční nevolnost, průjem i zácpa.

- Boj se stresem je velmi individuální záležitostí. Mezi základní účinné prostředky lze zařadit např. užívání potravinových doplňků stravy – multivitamíny a multiminerální přípravky, B komplex, vápník, hořčík, různé relaxační techniky-dechová cvičení, meditace nebo masáže, v případě závažnějšího stresu je velmi vhodné si pohovořit s psychologem, případně psychiatrem.
- Vhodné je rovněž vynechat nebo alespoň značně omezit kofeinové a alkoholické nápoje, které zvyšují úzkost a nespavost.
- Ke zvýšení stresových situací v poslední době nemalou měrou přispěla i protikoronavirová opatření, kdy např. po přerušení prací v rámci provádění subdodávek zůstaly OSVČ zamčené pracovní buňky na stavbách s jejich náradím a nebylo možné se k němu dostat, některé OSVČ nedostaly zaplacený za provedenou pedagogickou činnost, v některých případech došlo k výraznému zdržení plateb za řádně odvedenou a vyfakturovanou práci.

Téma Syndrom vyhoření:

- Pracovníci, u nichž se projevuje syndrom vyhoření, jsou pro své zaměstnavatele, případně i zákazníky problémem. Jejich práce je méně kvalitní, pomalejší a spolehnout se na ně je mnohdy problematické. Pracovníci neustále hledají výmluvy, proč to nejde apod.
- Vyhoření je tedy důsledek nerovnováhy mezi profesním očekáváním a profesní realitou, mezi ideály a skutečností.
- Syndrom vyhoření lze nejlépe popsat jako spojení dvou hlavních příznaků (syndrom – příznak a vyhoření – zničení).
- V podstatě lze konstatovat, že v důsledku syndromu vyhoření se pomalu hroutí osobnost člověka.
- Více ohrožení syndromem vyhoření jsou lidé pracovití, ochotní a schopní.
- Syndromem vyhoření může trpět kdokoli. Vždy záleží na náročnosti prováděných pracovních úkolů a zejména na psychické odolnosti jedince.
- Syndrom vyhoření se projevuje četnými příznaky, které můžeme rozdělit do tří skupin, a to jsou psychické příznaky (bezmoc, nespokojenost, deprese, podrážděnost, apatie, nesoustředěnost apod.), změny v chování (uzavřenost, vyhledávání konfliktů, přejídání se, požívání alkoholu apod.) a tělesné příznaky (problémy se zažíváním, poruchy spánku, bušení srdce, obtížnější dýchání, svalové napětí apod.).
- Syndrom vyhoření nastává v důsledku pozvolného procesu, který je rozdělen do několika fází, a to:
 - Pracovní nadšení – pracovník pracuje velmi rád, je plný ideálů, pracuje více než ostatní.
 - Stagnace – přichází první rozčarování. Pracovník zjišťuje, že jeho snažení nenese takové výsledky, které si představoval, dochází k vystřízlivění.
 - Frustrace – pracovníka jeho práce přestala bavit a své kolegy vnímá negativně a tím dochází k tomu, že se stává v kolektivu přítěží. Toto ještě více zhoršuje jeho pracovní výsledky a vede k další frustraci.
 - Apatie – pracovník rezignoval na všechny snahy o kvalitní práci a dělá jen to nejnужnější, a pokud ví, že ho nepostihnou žádné sankce, nevykonává ani to.
 - Vyčerpání – naplno se projevuje syndrom vyhoření. Pracovník ztrácí smysl práce.
- Člověk má potřebu pro svůj spokojený život dát do souladu řadu aspektů. Mezi ty hlavní patří zejména dva, kterými jsou soulad psychický (duševní) a fyzický (tělesný).

- Syndrom vyhoření způsobuje změny v chování (vztek, nesnášenlivost, sklíčenost, neochotu), ve vztazích (omezení kontaktů s kolegy, spory na pracovišti, vyhýbání se zákazníkům, neprofesionální přístup k nim), ve zdraví (psychická nestabilita, vyčerpání, chronická únava, nechut k jídlu, nespavost, deprese, ztráta sebedůvěry) a v pracovním výkonu (nechut k práci, snížený výkon, větší četnost chyb a závad, neschopnost si práci organizovat).
- Syndrom vyhoření může mít vliv i na osobní život. Čím je syndrom vyhoření závažnější, tím déle trvá po příchodu z práce domů se „srovnat“.

Téma Psychická zátěž:

- Nadměrná psychická zátěž má významný a přímý vliv i na další negativní aspekty, jako jsou stres a syndrom vyhoření.
- Psychická zátěž v pracovním prostředí patří mezi sledované a hodnocené faktory práce a pracovních podmínek Státním zdravotním ústavem.
- Mezi práce s psychickou zátěží patří zejména práce spojené s monotonií, práce ve vnuceném pracovním tempu, práce ve vícesměnném provozu a práce vykonávané výlučně v noci.
- Psychická zátěž patří mezi rizikové faktory ve smyslu vyhlášky č. 432/2003 Sb., kterou se stanoví podmínky pro zařazování prací do kategorií, protože se za rozhodující faktory při zařazování do kategorií se považují faktory, které při dané práci podle současné úrovně vědeckého poznání mohou významně ovlivňovat nebo ovlivňují zdraví.
- OSVČ při provádění svých živností jsou často pod značným psychickým tlakem zejména z důvodů problémů, které při realizaci jejich zakázek nastávají. Jedná se hlavně o často nesmyslné požadavky zákazníků, dohadování se o ceně, platební morálce zákazníků, časové skloubení zakázek apod.
- Mezi základní kritéria pracovních podmínek z hlediska psychické zátěže patří:
 - Časový tlak a intenzita práce,
 - vnucené pracovní tempo,
 - monotonie,
 - nároky v oblasti komunikace a kooperace,
 - vlivy narušující soustředění (nejčastěji hluk-nutné posouzení nejen z hlediska intenzity, ale i kvality),
 - odpovědnost hmotná a organizační,
 - riziko ohrožení vlastního zdraví a zdraví jiných osob,
 - pracovní podmínky (práce vykonávané na dislokovaných pracovištích, spojené se sociální izolací),
 - šikana a další problémy ve vztazích na pracovišti.
- Při provádění prací v rámci subdodávek v rámci větších stavebních akcí se OSVČ dostávají pod psychický tlak také z důvodu plnění požadavků zadavatelů prací, které jsou často příliš náročné.

6) Zhodnocení a výsledky ověřování v praxi

Témata zvolená k projednání v rámci klíčové aktivity KA 05 byla zvolena dle názoru všech účastníků jednání tematických setkání a všech, kteří se na jejich přípravě podíleli, velmi vhodně. Jedná se o témata, která vystihují největší problémy zaměstnanců/řemeslníků malých stavebních firem i OSVČ při projednávání zadání KA 05, kterým je „Stres, vyhoření a psychická zátěž – faktory ovlivňující výkon profesí“. K těmto základním tématům byly přiřazena další 2 témata, která dle zúčastněných by pomohla snížit stres, který velkou měrou způsobuje to, není dostatek kvalifikované pracovní síly na trhu ev. nemají komu předat svou živnost. Těmito tématy jsou Polytechnická výchova a Továryšské zkoušky. Právě citelný nedostatek zaměstnanců a řemeslníků prakticky ve všech stavebních řemeslech je citelným problémem. Po době, kdy prakticky všichni žáci studovali na středních školách v různých maturitních oborech prakticky bez možnosti dalšího pracovního uplatnění, je každá aktivita, přispívající k podpoře řemesel, žádoucí. Kvalitní řemeslníci jsou na trhu práce nedostatkovým zbožím a je o ně velký zájem mezi stavebními firmami. Z tohoto nedostatku odborníků plyne i to, že firmy jsou schopny kvalitní řemeslníky nadstandardně.

7) Výsledky diskusí, přijaté závěry z tematických setkání

V rámci projednávaných oblastí v souladu se zadáním KA 05 byla vždy na závěr tematického setkání přijata opatření, která musí sloužit ke zlepšení současného stavu v dané problematice. Za stěžejní by se dalo u jednotlivých témat určit toto:

Polytechnická výchova:

- Intenzivně prosazovat zavedení polytechnické výchovy do všech stupňů vzdělávacího systému počínaje mateřskými školami, přes první a druhý stupeň základní školy až po střední školu.
- Snažit se působit na všechny instituce, které by mohly se zavedením nebo eventuálně s rozšířením polytechnické výchovy pomoci.
- Propagovat trvale a na všech úrovních důležitost technické výchovy s postupným návratem k systému vzdělávání, který byl v České republice v minulosti, a který nám řada zemní záviděla.

Továryšské zkoušky:

- Snažit se intenzivně prosazovat zavedení továryšské zkoušky do vzdělávacího systému středních škol.
- Snažit se působit na všechny instituce, které by mohly se zavedením továryšských zkoušek pomoci.
- Snažit se trvale prosazovat takové formy odměny (např. udělením továryšských listů apod.) nejlepším žákům a tím posilovat jejich hrdost ke svému řemeslu.

Stres:

- Do budoucna bude nanejvýš nutné se zabývat eliminací hlavního problému živnostníků a zaměstnanců malých firem, provádějících vesměs subdodavatelské práce na velkých stavbách – stresu.
- Zároveň je nutné se aktivně zaměřit i na řešení dalších problémů při provádění těchto prací, které působí negativně na cílovou skupinu řemeslníků.
- V rámci jednotlivých Cechů se problematikou dále zabývat a snažit se pro řemeslníky, kteří to budou nejvíce potřebovat, zajistit konzultace nebo i pomoc u odborníků na téma stresu.

Syndrom vyhoření:

- Do budoucna bude nanejvýš nutné se zabývat eliminací syndromu vyhoření živnostníků a zaměstnanců malých firem, se kterým se setkávají zejména při subdodavatelských pracích na velkých stavbách.
- Aktivně se zaměřit i na řešení dalších problémů při provádění těchto prací, které působí negativně na cílovou skupinu řemeslníků.

Psychická zátěž

- Problém řešit koncepčně a neustále tlačit z úrovně malých staveních firem a Cechů jednotlivých stavebních řemesel na vytváření, co možná nejjednodušších pravidel, která by ke zmírnění psychické zátěže napomohla.

8) Přehled doporučení pro oblast klíčové aktivity

Všechna témata projednávaná v rámci tematických setkání jsou tématy zásadními jak pro práci OSVČ, tak i zaměstnanců malých stavebních firem. Všechna témata byla dle zúčastněných na jednotlivých jednáních zvolena velmi dobře a jedná se o problematiku, která je zásadní nejen pro kvalitu práce samotné, ale i, a to zejména, pro pracovní pohodu pracovníků.

Do budoucna bude nanejvýš důležité s tématy, projednávanými v rámci jednání jednotlivých tematických setkání, nadále pracovat. U jednotlivých Cechů, ale i malých stavebních firem, je důležité specifikovat největší problémy a snažit se je řešit průběžně a trvale.

U Cechů jako profesních sdružení, která sdružují řemeslníky ve svých oborech na základě dobrovolnosti, je velmi důležité se snažit oslovit i ty ostatní řemeslníky, kteří se dosud nestali členy Cechu, aby do Cechu vstoupili. K tomu je potřeba stále činnosti Cechu propagovat trvale zejména na webových stránkách, kde budou prezentovány nejen výhody členství v Cechu, ale také další zajímavé informace o činnosti, o novinkách v řemesle a například také o technických možnostech usnadnění práce.

Protože veškerá problematika se neustále točí kolem nedostatku kvalitních řemeslníků a kolem špatného nastavení vzdělávacího systému v České republice v návaznosti na nedostatek kvalitních absolventů škol ve stavebních oborech, je nanejvýš nutné se věnovat tomuto tématu. V případě, že se podaří zajistit pro stávající řemeslníky dostatek nástupců, nebudou ti současní, kteří jsou často již ve věku, kdy by mohli odpočívat, tak unaveni nejen fyzicky, ale také psychicky, nebudou v neustálém stresu a nebudou pociťovat syndrom vyhoření.

V rámci platformy Stavebnictví II. je obtížné (a prakticky nemožné) přijmout konkrétní opatření, tak jako je tomu v rámci jednotlivých zaměstnavatelských subjektů (firem). V naší platformě musíme pracovat s řemeslníky, kteří pracující vesměs jako OSVČ, v některých případech jako zaměstnanci malých stavebních firem. Proto následující doporučení budou směřovat spíše na úroveň celostátní, případně regionální nebo místní, a budou zaměřena především k eliminaci hlavních spouštěčů negativních aspektů, kterým je citelný nedostatek kvalitních řemeslníků a s tím spojený psychický tlak na ty stávající.

Doporučení jsou tedy zejména tato:

- Na základních školách se pokusit zavést povinný předmět zaměřený na techniku (rozvoj technického myšlení, prakticky aplikovatelných dovedností, jemné motoriky a technické tvořivosti) s vazbou na nové technologie.
- Prosazovat vzdělávání učitelů v daných oblastech, ale také zapojení odborníků z praxe do výuky.
- Propojit výuku s praxí mezi středními odbornými školami a základními školami.
- Na polytechnicky orientovaných školách vytvářet přirozenou spolupráci studentů s potenciálními zaměstnavateli/firmami zejména v oblasti pokročilých technologiích.
- V případě dalšího vzdělávání rozšířit možnosti rekvalifikace, pokud jde o přípravu na využívání nových technologií spojené se změnami v pracovní náplni.
- Pokusit se prosadit a zavést střední odborné vzdělávání s prvky duálního vzdělávání, řízené vládou za spoluúčasti krajů a zaměstnavatelů.
- Zavést pregraduální přípravu vybraných učitelů s akcentem na využívání nových technologií jako didaktických nástrojů.
- Zavést koncepční podporu inovačního potenciálu žáků a studentů.
- Pracovat na vytvoření systému pro koordinaci spolupráce škol se zaměstnavateli na bázi duálního vzdělávání s cílem poskytovat metodickou podporu v oblasti odborného vzdělávání a přípravy.
- Připravit systém podpory přeškolování pracovníků, který bude reagovat na aktuální poptávky trhu.
- Při samotném zvládnutí stresu, syndromu vyhoření nebo psychické zátěže je nutná spolupráce těmito potížemi postižených řemeslníků s někým, kdo může a umí pomoc zajistit. V našem případě jsou to zástupci Cechů, kteří by měli v co nejkratší době navázat s odborníky (psychology, psychiatry, případně dalšími odborníky) spolupráci pro zajištění pomoci pro své členy pro případ, že ji budou požadovat.
- Na jednáních Cechů na různých úrovních se trvale zabývat psychickou nepohodou svých členů a trvale se snažit hledat nové poznatky vědy související s psychickým stavem nejen řemeslníků, pracujících jako OSVČ, ale také zaměstnanců malých stavebních firem. Ke spolupráci v této oblasti využívat i odborníky z řad zástupce zaměstnanců v projektu.

Klíčovou roli v zavádění a prosazování doporučení hrají právě zástupci sociálních partnerů a oborová sdružení.

SPOLEČNÝM POSTUPEM SOCIÁLNÍCH PARTNERŮ K ŘEŠENÍ KLÍČOVÝCH TÉMAT V ODVĚTVÍCH

Vstupní zdrojová data pro KA05

Stres, vyhoření, psychická zátěž
- faktory ovlivňující výkon profesí

Platforma Stavebnictví II.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

V minulém projektu byl provedeným měřením zjištěn silný vliv zvýšené zátěže a subjektivního prožitku **stresu** na pracovištích cílových skupin s různými spouštěcími faktory. Stres způsobuje celá řada faktorů, tím největším je, jak vyplývá z vyhodnocení dotazníku, **nedostatek nástupců řemeslníků všech stavebních řemesel** (na tento stresor je nutné se zaměřit prioritně).

Do SOŠ se hlásí málo žáků, a navíc jsou to většinou ti, kteří se jinem nedostali. Jde o jeden z mnoha faktorů v oblasti výuky řemeslných oborů. Není dosud zajištěna náležitá společenská podpora a významnost řemeslných činností ve společnosti. Výuka na SOŠ mnohdy postrádá prvky zavádění moderních technologií do praxe a žáci nemají možnost se s nimi seznámit, natož je ovládat. Výuka je z tohoto důvodu nezajímavá. Žáci nemají informace o jejich budoucí pracovní kariéře. Chybí odpovídající motivační model jak pro žáky, ale i rodiče. Následkem toho je jejich nezájem o výuku. Rostou z nich nekvalitní řemeslníci, o které firmy nemají zájem. SOŠ nepřipravují žáky pro praxi, nejsou vytvořeny systémy podporující spojení praxe. Je nesprávně nastavený vzdělávací systém a chybná prostupnost ve vzdělávacím systému. To souvisí s Rámcovými vzdělávacími programy (RVP). Významné je i to že, nejsou zavedeny mistrovské zkoušky, které mohou mít významný motivační efekt.

Pokud podnikatel budoval mnoho let firmu s dobrou pověstí, nemůže učně, který nemá o řemeslo zájem, přijmout ani na praxi. Chybí prvky duální výchovy řemeslníků tak, aby žák byl součástí firmy již od počátku vstupu do výuky. Práce ve firmě má navíc nerovnoměrnou pracovní dobu, pokud je zakázka, tak se pracuje, dokud není hotovo (toto tvrzení se, ale nevztahuje se na všechny obory, většinou na obory, které vykazují sezónnost práce). To nezvládá ani spousta rodinných příslušníků mladší generace a odcházejí do firem, které s řemeslem nemají nic společného. Tento sociální jev souvisí se stavem blahobytu ve společnosti. Majitel pak je ve stresu, že jeho dlouholetá a namáhavá práce nemá pokračovatele.

Některé SOŠ začínají spolupracovat se základními školami a zvou žáky do svých dílen, kde jim předvádějí různá řemesla, dokonce třídy mohou dílny navštěvovat a zařadit výuku do svého programu. Toto by mohlo zvýšit zájem o řemeslo. Pokud má učeň o řemeslo zájem, kvalita jeho práce bude také lepší a bude moci získávat kvalitní praxi v renomovaných firmách.

Chybí vyšší motivace firem k zaměstnávání mladých, systému jejich dalšího systematického vzdělávání, vytváření silnějších sociálních vazeb na daný řemeslný obor včetně řešení nástupnictví v rodinách.

Dalšími významnými stresory, jimiž je také nutné se důkladně zabývat, jsou např. nekalá konkurence, nepříjemní zákazníci, nekvalitní materiály a ceny dodavatelů.

Řemeslníci se sdružují do živnostenských společenstev, která se starají o další vzdělávání řemeslníků, zajišťují školení výrobců a seznamování s novými materiály, hlídají kvalitu jejich práce, poskytují jim právní podporu při řešení reklamací. Členství v ŽS ale není povinné, někteří řemeslníci nevnímají potřeby být členy cechů. Jen některé cechy zajišťují výše uvedené služby.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Mnohdy si zákazník stěžuje neprávem, aby dosáhl nižší cenu. Toto je celospolečenský jev, který se objevuje ale i v jiných zemích EU. V tom může cech pomoci odborným posouzením. Jejich členové si vypomáhají a sdružují se při větších zakázkách. Mimo živnostenská společenstva pracuje mnoho živnostníků, kteří mají nižší ceny, tím jsou žádanější, ale kvalita jejich práce je mnohdy špatná, používají méně kvalitní, tedy levnější materiály. Zákazník se pak nedovolá reklamace, protože ŽS tyto případy neřeší. Snahou ŽS je, aby všichni řemeslníci příslušného oboru byli sdruženi ve společenstvu, které hlídá kvalitu práce a je schopno pomoci s případnou reklamací zákazníka. Tak to je třeba v sousedním Německu – viz nepovinné členství v ŽS u nás. ŽS je také schopno pomoci řemeslníkům v obtížné životní situaci, např. při úrazu nebo nemoci. V zahraničí fungují Paritní fondy, kdy si členové společenstva platí nějaké procento z příjmů do fondu, ze kterého pak mohou být peníze v obtížné životní situaci vypláceny. Vytvoření tzv. paritních fondů je otázkou legislativy a politické shody, která v současné době tady nepanuje.

Ostatní stresory jsou již méně významné.

Dalším důležitým a často diskutovaným tématem především ve druhé etapě stávajícího projektu je téma **vyhoření**, které jde ruku v ruce s **psychickou zátěží**. Klíčové je identifikovat rizikové skupiny pracovníků z cílových skupin, odhalit příčiny vzniku syndromu vyhoření na konkrétních pozicích. Navrhnout opatření ke změnám, které by snižovaly míru stresu, psychické zátěže a riziko vyhoření.

Majitelé firem nemohou v případě nemoci přestat fungovat ve firmě, protože jsou odpovědní za získávání zakázek a zajištění práce, aby zaměstnanci dostali svoji výplatu.

Dalším problémem vyvolávajícím stres jsou opožděné platby velkých firem i u státních zakázek a dlouhé doby splatnosti.

Dotazník vznikl na základě předchozích kvalitativních rozhovorů s řemeslníky.

Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 127 řemeslníků nejrůznějších profesí. Jedná se tak o hodnotnou zprávu z oboru, ve kterém podobné informace doposud chyběly. Přínosem této analýzy je jednak možnost se podívat na stav oboru jako takového a zároveň možnost v jednotlivých řemeslech hledat odlišnosti i spojitosti. My se v této zprávě budeme věnovat spíše souhrnným datům, zájemci si ale mohou podrobnosti dohledat dle jednotlivých oborů.

Shrnutí:

- Palčivým tématem je nedostatek zájemců o studium řemesel. Řemeslníci se obávají také nekalé konkurence ze stran "amatérských" řemeslníků. Zde je třeba upozornit na vadný živnostenský zákon, který je příliš liberální a umožňuje princip nekvalifikovanosti v řadě vysoce odborných řemeslných činnostech.
- Podle dotázaných řemeslníků mají na rozhodování žáků při výběru studia velký vliv rodiče, kteří mají strach o uplatnění svých dětí. Z výzkumu vyplývá, že řemeslníci nemají problém sehnat práci a jsou za ni i přiměřeně finančně ohodnoceni. Dalšími důvody, proč dnes obor trpí nedostatkem zájemců, jsou volba prestižnější školy nebo nedostatek informací. Je to též dáno populačním vývojem, kdy se preferují

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

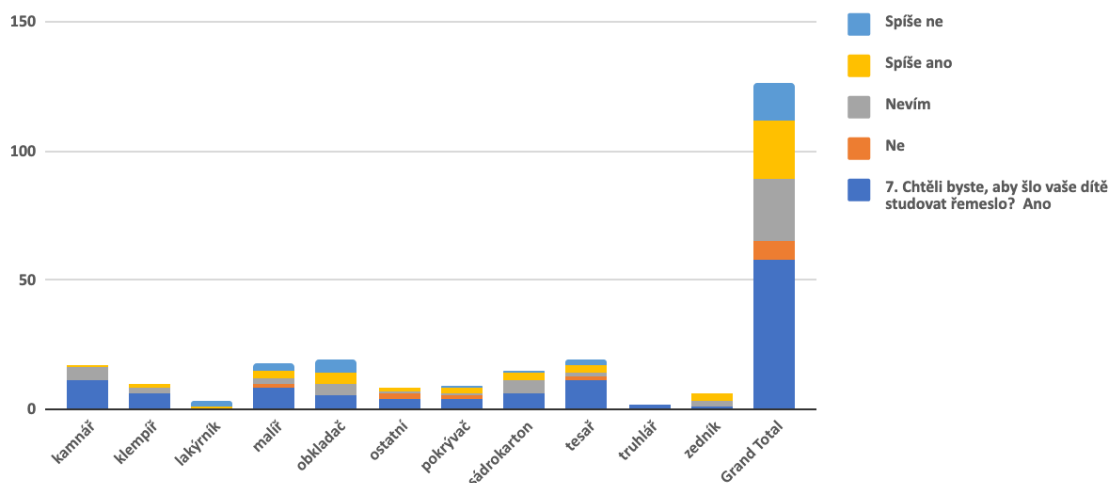
gymnaziální studia, včetně víceletých gymnázií, kam se dostávají děti nemající pro takové studium předpoklady. Tyto školy pak odebírají zdroje pro řemeslné obory.

- Podle dotazovaných by povědomí žáků o studiu řemesel prospělo zavedení řemeslných dílen na základních školách. Obraz řemeslníků by zlepšilo také zavedení mistrovské zkoušky. Přínosné pro zájemce o studium jsou prohlídky středních škol a učilišť nebo návštěva soukromých firem, kde mohou žáci následně najít uplatnění. Chybí cílově orientované působení na rodiče při volbě povolání a kvalitní vybavení SOŠ (materiální a personální).

Základním a tím největším stresorem, jak vyplývá z vyhodnocení dotazníků, je nedostatek nástupců. Tomuto stresoru byla tedy věnována podstatná část dotazníků a z odpovědí jednotlivých řemeslníků byly zpracovány následující grafy.

Dali by řemeslníci své děti na studium řemesla?

Pokud jsme v jedné z předchozích otázek zjistili, že nedostatek mladých nástupců je jedním z hlavních stresorů pro řemeslníky, otázka, zdali by dali své potomky na studium řemesla, je vyloženě na místě. Možná není překvapením, že celkem **46 % dotazovaných by své dítě dalo na studium řemesla** a dalších 18 % zvolilo možnost spíše ano.

Graf 7: Chtěli byste, aby šlo vaše dítě studovat řemeslo?

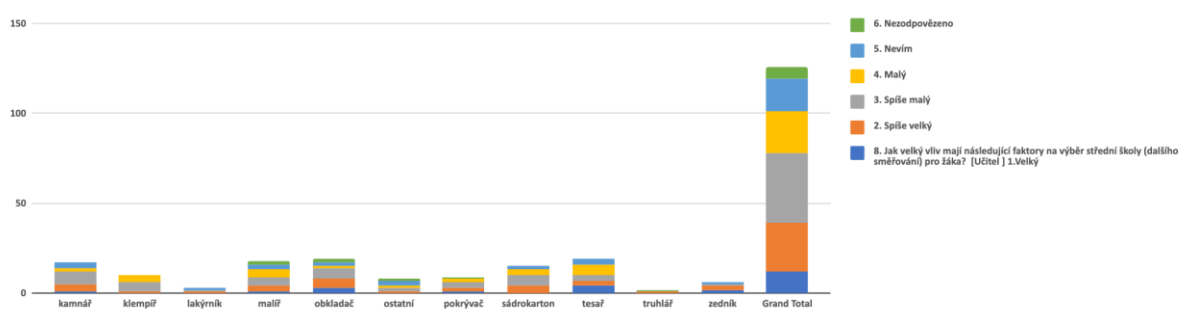

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

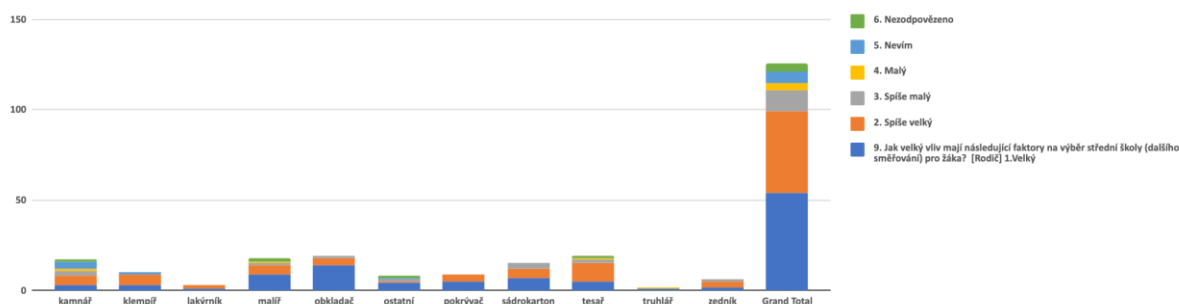
Jak velký vliv mají vybrané faktory na výběr střední školy pro žáka?

Pokud jsme v předchozí části zjistili, že jedním z hlavních stresorů je nedostatek mladých žáků, kteří se rozhodují studovat či vykonávat řemeslo, v této části jsme zkoumali, jaké faktory mají vliv na výběr dalšího směřování a výběru střední školy u žáků. Postupně jsme se věnovali následujícím faktorům: učitel, rodič, samotný žák, kamarádi žáka, internet a sociální síť.

Podle 49 % zpovídaných má učitel malý nebo spíše malý vliv na to, jaké bude další směřování žáka ze základní školy. **79 % dotázaných si naopak myslí, že největší vliv mají rodiče žáka a 50 % odpovědělo, že velký vliv má také žák sám.** Za zmínku také stojí to, že 39 % respondentů si myslí, že na výběr dalšího směřování žáka mají vliv spolužáci. Učiteli přisuzuje vliv na žáka pouze 31 % řemeslníků. Z těchto odpovědí tedy vyplývá, že spolužáci mají větší vliv než učitel. Velkým překvapením může být, že pro 47 % respondentů má zásadní vliv internet a sociální síť. Vliv internetu je tedy podle dotazovaných významnější než vliv učitele. Pro úplnost přikládáme všechny zmíněné grafy.

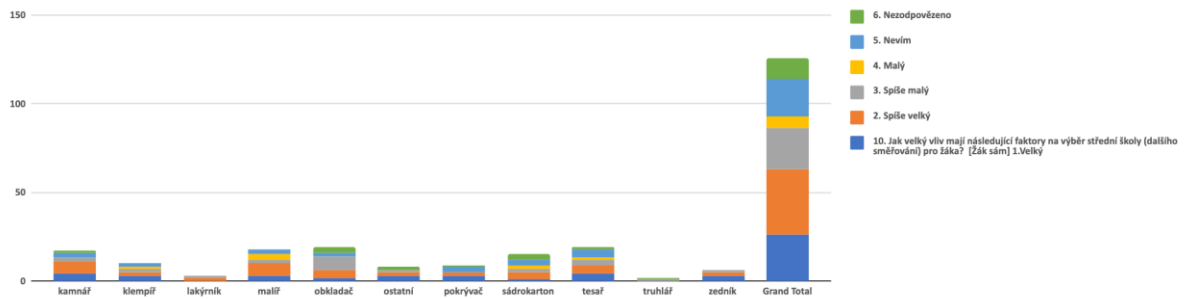

Graf 8: Jak velký vliv mají následující faktory na výběr střední školy (dalšího směřování) pro žáka (UČITEL)

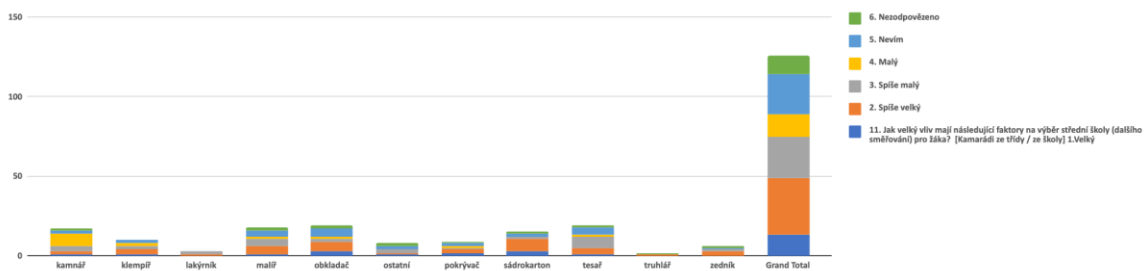

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

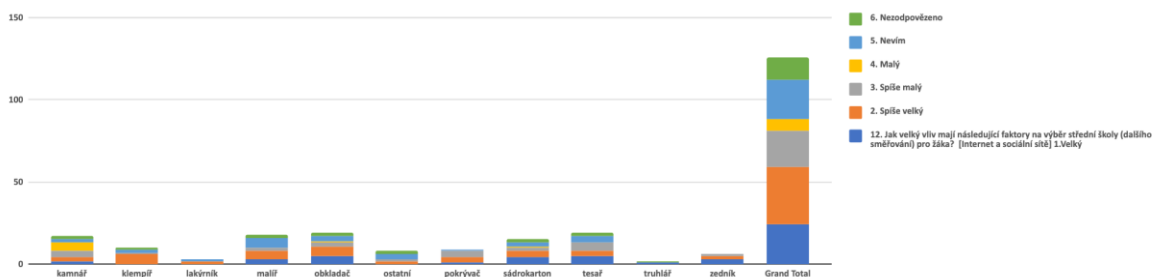
Graf 9: Jak velký vliv mají následující faktory na výběr střední školy (dalšího směřování) pro žáka (RODIČ)

Graf 10: Jak velký vliv mají následující faktory na výběr střední školy (dalšího směřování) pro žáka (SAMOTNÝ ŽÁK)

Graf 11: Jak velký vliv mají následující faktory na výběr střední školy (dalšího směřování) pro žáka (KAMARÁDI ZE TŘÍDY / ŠKOLY)

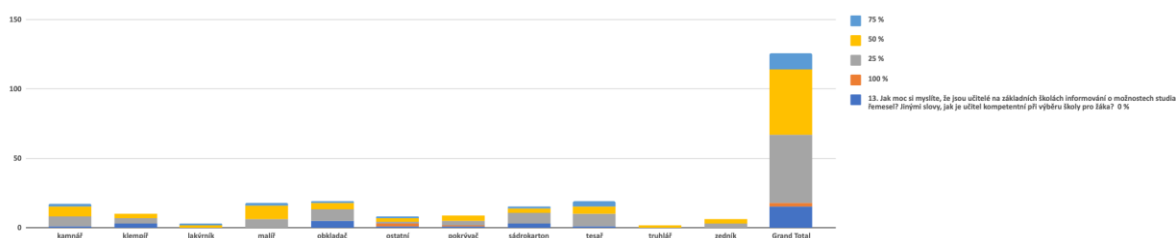

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Graf 12: Jak velký vliv mají následující faktory na výběr střední školy (dalšího směřování) pro žáka (INTERNET A SOCIÁLNÍ SÍŤE)

Jsou učitelé na základních školách informováni o možnostech dalšího studia pro své žáky?

I vzhledem k tomu, že z dosavadního výzkumu vyplývá, že učitelům respondenti nepřisuzují oproti dalším vybraným faktorům zásadnější vliv při výběru střední školy žáků, zajímalo nás, jestli jsou podle dotazovaných učitelé dostatečně informováni o možnostech studia řemesel. Z výsledků vyplývá, že **51 % zpovídaných si myslí, že učitelé nejsou o možnostech studia řemesel informováni vůbec nebo jen velmi málo.**

Graf 13: Jak moc si myslíte, že jsou učitelé na základních školách informováni o možnostech studia řemesel? Jinými slovy, jak je učitel kompetentní při výběru školy pro žáka?

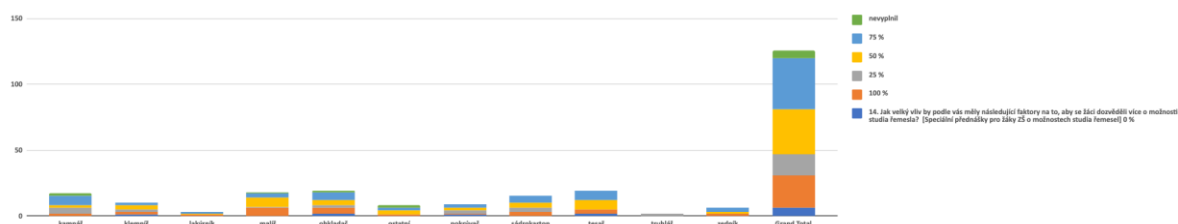
Co by mělo vliv na to, aby se žáci dozvěděli více o možnostech studia řemesel?

Vzhledem k tomu, že drtivá většina dotázaných uvedla, že by uvítala větší propagaci jednotlivých řemesel a řemeslného učení obecně, v této otázce nás zajímalo, které faktory by měly v propagaci podle řemeslníků vliv. Opět jsme vybrali několik možností a nechali řemeslníky vybírat ty, které by byly podle nich skutečně užitečné. Řemeslníci hodnotili následující možnosti: speciální přednášky na základních školách, tištěné materiály (pro žáky, učitele, rodiče), účast na veletrzích (Schola Pragensis apod.), školení pro učitele základních škol, prohlídky středních škol a učilišť, podpora v médiích, návštěva soukromých firem, obnovení řemeslných dílen na ZŠ, přednášky pro rodiče a reklama na internetu. Většinou jde o jednorázové aktivity – chybí systém a motivace rodičů a dětí. Nyní k jednotlivým faktorům a tomu, jakou jim řemeslníci přisuzují důležitost. Pro jednotlivé faktory zde spojíme odpovědi ano a spíše ano a jednotlivé faktory srovnáme podle významnosti.

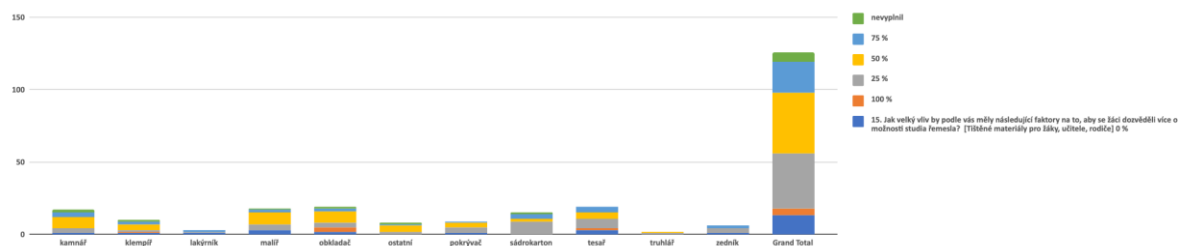

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Jednoznačně největší důležitost by podle řemeslníků mělo obnovení řemeslných dílen na základních školách. **Za důležité to považuje 72 % řemeslníků. Další prioritou by podle řemeslníků byly prohlídky středních škol a učilišť, návštěva soukromých firem, kde mohou žáci následně najít uplatnění, zvýšená podpora v médiích, speciálních přednášky na základních školách a účast na veletrzích.** Jediný faktor, který respondenti nepovažují za příliš důležitý, jsou tištěné materiály a školení pro učitele základních škol. Klíčovým spojníkem při volbě povolání je výchovný poradce na škole, který je většinou nekvalifikovaný a nemá odpovídající postavení. Zbylé faktory jsou podle dotázaných poměrně významné, což potvrzuje, že navržené faktory, které byly vybrány na základě kvalitativních rozhovorů, se prokázaly jako platné. Pro úplnost opět přikládáme všechny zmíněné grafy.

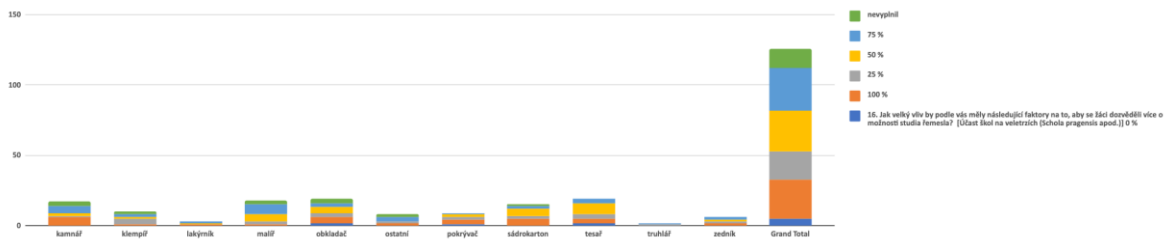
Graf 14: Jak velký vliv by podle vás měly následující faktory na to, aby se žáci dozvěděli více o možnosti studia řemesla? [Speciální přednášky pro žáky ZŠ o možnostech studia řemesel]

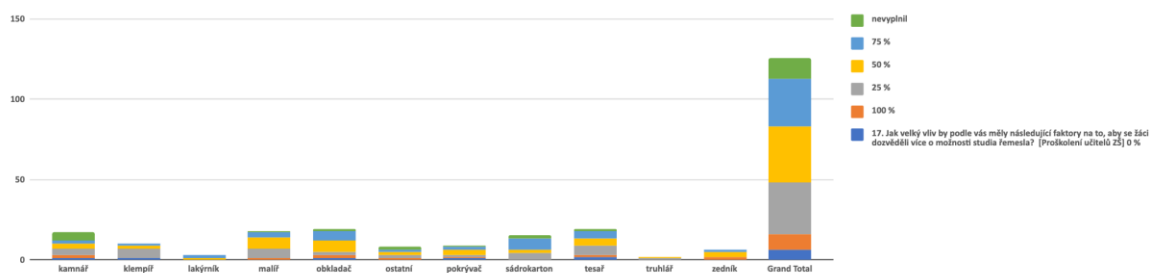
Graf 15: Jak velký vliv by podle vás měly následující faktory na to, aby se žáci dozvěděli více o možnosti studia řemesla? [Tištěné materiály pro žáky, učitele, rodiče]

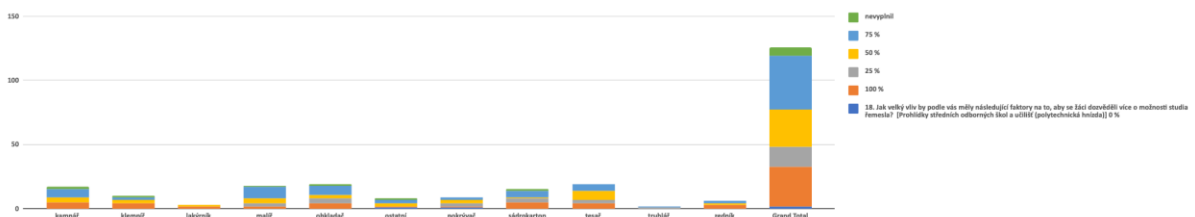
Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Graf 16: Jak velký vliv by podle vás měly následující faktory na to, aby se žáci dozvěděli více o možnosti studia řemesla? [Účast škol na veletrzích (Schola pragensis apod.)]

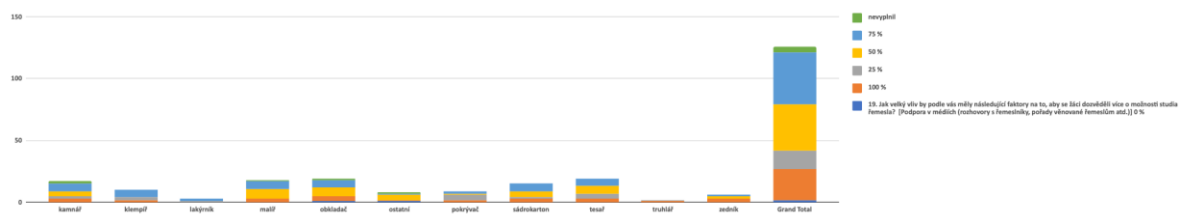
Graf 17: Jak velký vliv by podle vás měly následující faktory na to, aby se žáci dozvěděli více o možnosti studia řemesla? [Proškolení učitelů ZŠ]

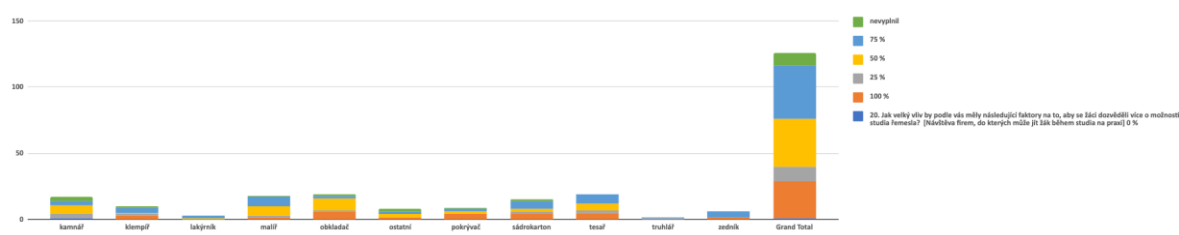
Graf 18: Jak velký vliv by podle vás měly následující faktory na to, aby se žáci dozvěděli více o možnosti studia řemesla? [Prohlídky středních odborných škol a učilišť (polytechnická hnízda)]

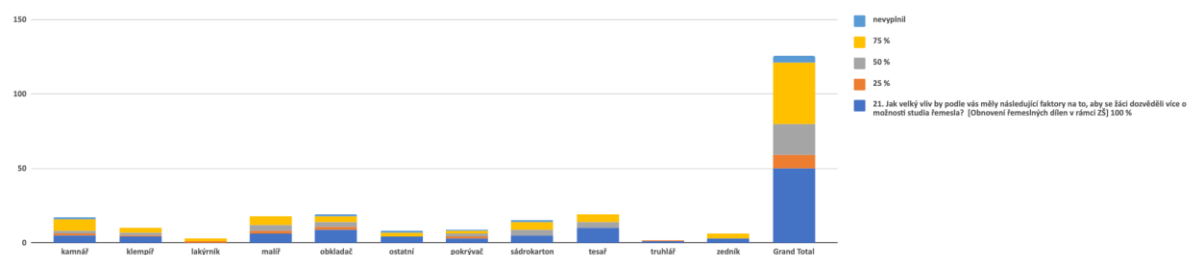
Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Graf 19: Jak velký vliv by podle vás měly následující faktory na to, aby se žáci dozvěděli více o možnosti studia řemesla? [Podpora v médiích (rozhovory s řemeslníky, pořady věnované řemeslům atd.)]

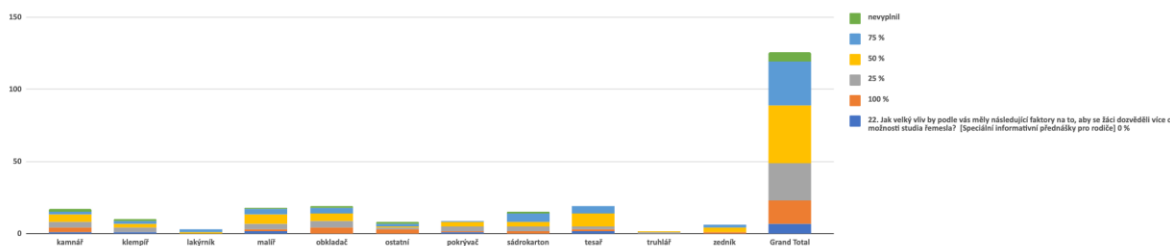
Graf 20: Jak velký vliv by podle vás měly následující faktory na to, aby se žáci dozvěděli více o možnosti studia řemesla? [Návštěva firem, do kterých může jít žák během studia na praxi]

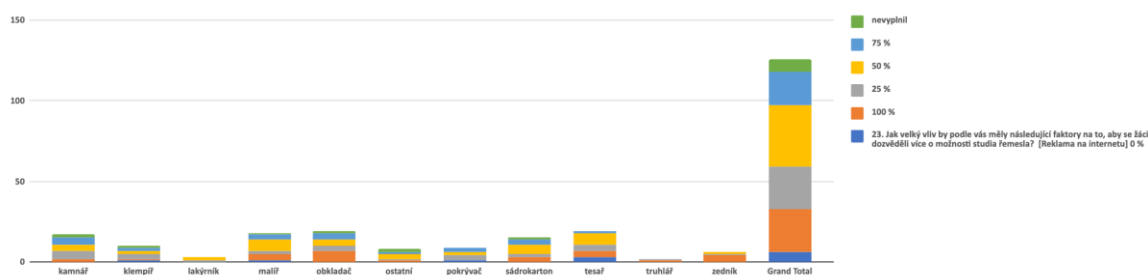
Graf 21: Jak velký vliv by podle vás měly následující faktory na to, aby se žáci dozvěděli více o možnosti studia řemesla? [Obnovení řemeslných dílen v rámci ZŠ]

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Graf 22: Jak velký vliv by podle vás měly následující faktory na to, aby se žáci dozvěděli více o možnosti studia řemesla? [Speciální informativní přednášky pro rodiče]

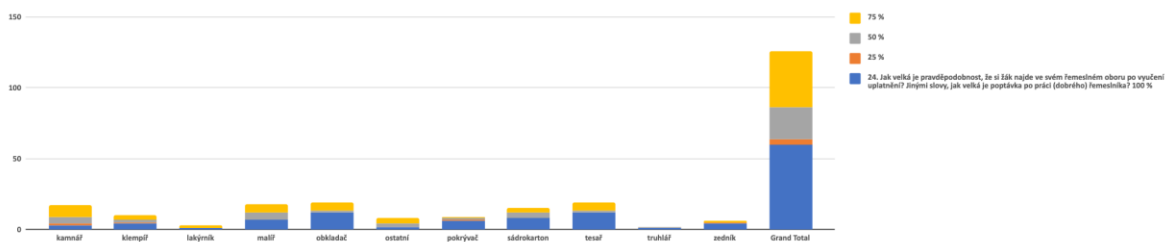
Graf 23: Jak velký vliv by podle vás měly následující faktory na to, aby se žáci dozvěděli více o možnosti studia řemesla? [Reklama na internetu]

Jak snadno si žák najde po vystudování uplatnění v oboru?

Již z kvalitativních rozhovorů, které jsme provedli před zahájením kvantitativního výzkumu, jsme zjistili, že nedostatek studentů a budoucích řemeslníků je jedno z nejpálčivějších témat oboru. Proto jsme se soustředili i na možné obavy, které mohou např. rodiče mít, když jejich dítě projeví zájem studovat řemeslo. Jednou z těchto obav může být budoucí uplatnění potomka. Každý rodič chce pro své dítě to nejlepší a nemusí se podle řemeslníků obávat nedostatku práce. **Celkem 79 % řemeslníků si myslí, že pravděpodobnost nalezení uplatnění po ukončení studia je vysoká.** Dotazovaní řemeslníci zvolili pravděpodobnost 100 % nebo 75 %.

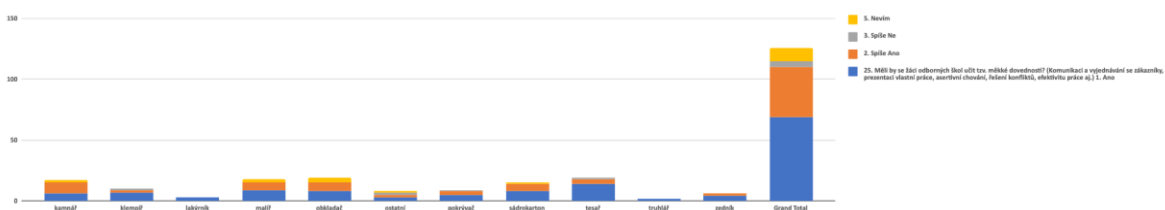
Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Graf 24: Jak velká je pravděpodobnost, že si žák najde ve svém řemeslném oboru po vyučení uplatnění? Jinými slovy, jak velká je poptávka po práci (dobrého) řemeslníka?

Měli by se budoucí řemeslníci učit tzv. měkké dovednosti?

Komunikace a jiné měkké dovednosti (sebe prezentace, prezentace firmy, komunikace se zákazníkem po e-mailu i tváří v tvář) je jednou ze zásadních dovedností, která odlišuje profesionálního řemeslníka od ostatních. Není proto překvapením, že 87 % řemeslníků zvolilo odpověď ano či spíše ano na otázku, zdali by se studenti měli tyto měkké dovednosti ve škole speciálně vyučovat.

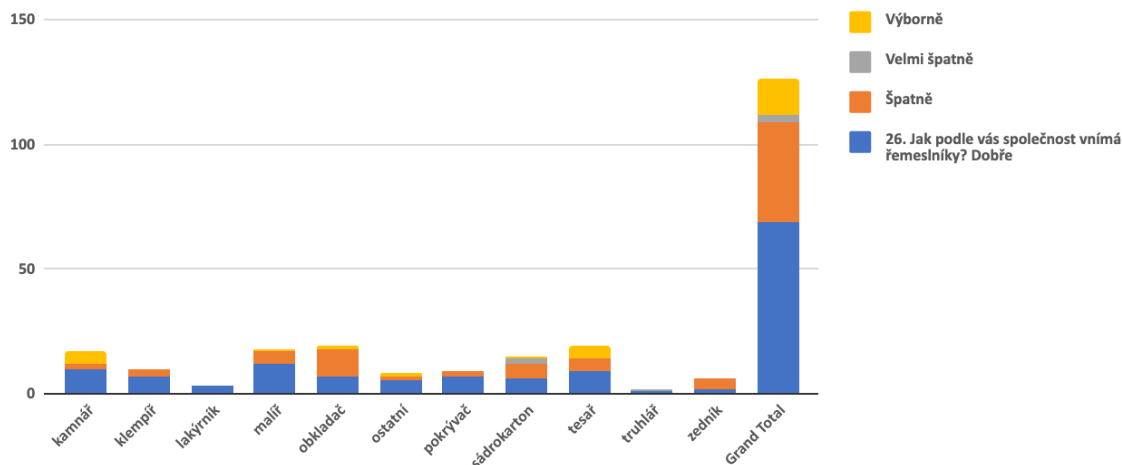
Graf 25: Měli by se žáci odborných škol učit tzv. měkké dovednosti? (Komunikaci a vyjednávání se zákazníky, prezentaci vlastní práce, asertivní chování, řešení konfliktů, efektivitu práce aj.)

Jaký je obraz řemeslníků ve společnosti?

Z předvýzkumu, který měl podobu kvalitativních rozhovorů se zástupci jednotlivých řemesel, vyšlo, že obraz řemesla jako takového ve společnosti je klíčový faktor pro to, jestli bude přitažlivý nejen pro studenty, ale také zda se bude řemeslníkům v tomto oboru obecně dobře pracovat. Celkem 55 % dotázaných si myslí, že společnost vnímá řemeslníky dobře. Důležité dále je, že celkem 32 % si myslí, že společnost vnímá řemeslníky špatně.

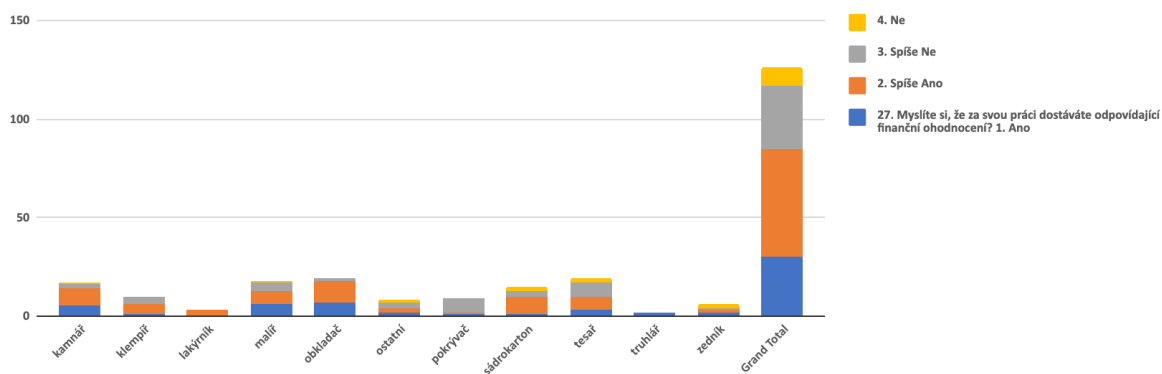
Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Graf 26: Jak podle vás společnost vnímá řemeslníky?

Dostávají řemeslníci adekvátní a včasnou výplatu?

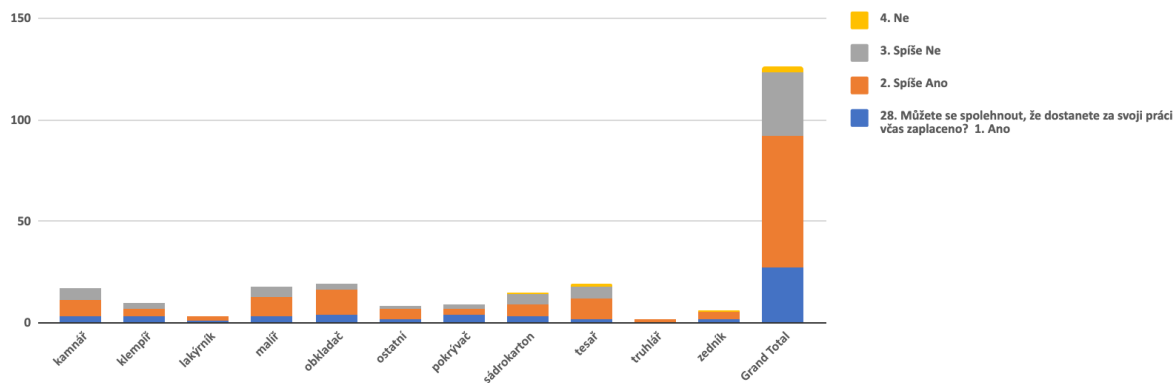
Nízké finanční ohodnocení je další z obav, které si lidé mohou spojovat s prací řemeslníka a která je může i odradit od toho řemeslo vykonávat. **Náš výzkum ale ukazuje, že celkem 68 % dotázaných si myslí, že za svoji práci dostává adekvátně zapláceno** - zvolili tak možnost ano či spíše ano na otázku, jestli dostávají adekvátní finanční ohodnocení. Dále nás zajímalo, zdali řemeslníci dostávají své peníze včas. **Celkem 73 % dotázaných zvolilo opět možnost ano či spíše ano, z čehož vyplývá, že s včasnou výplatou za odvedené služby nemají problém.**

Graf 27: Myslíte si, že za svou práci dostáváte odpovídající finanční ohodnocení?

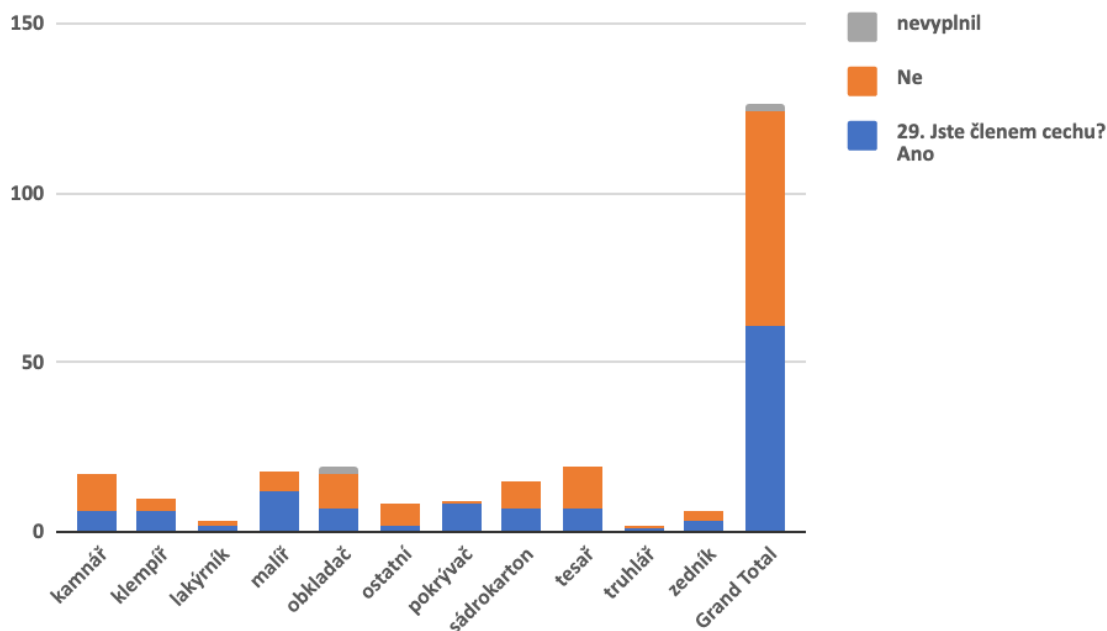
Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Graf 28: Můžete se spolehnout, že dostanete za svoji práci včas zapláceno?

Jsou řemeslníci zároveň členy cechu?

Dále nás na základě předchozích rozhovorů ve výzkumu zajímalo, jestli jsou řemeslníci zároveň členy cechu. Ukázalo se, že být členem cechu není mezi řemeslníky samozřejmost. 50 % dotázaných uvedlo, že je členem cechu a 49 %, že nikoliv. Zbytek tuto otázku nevyplnil.

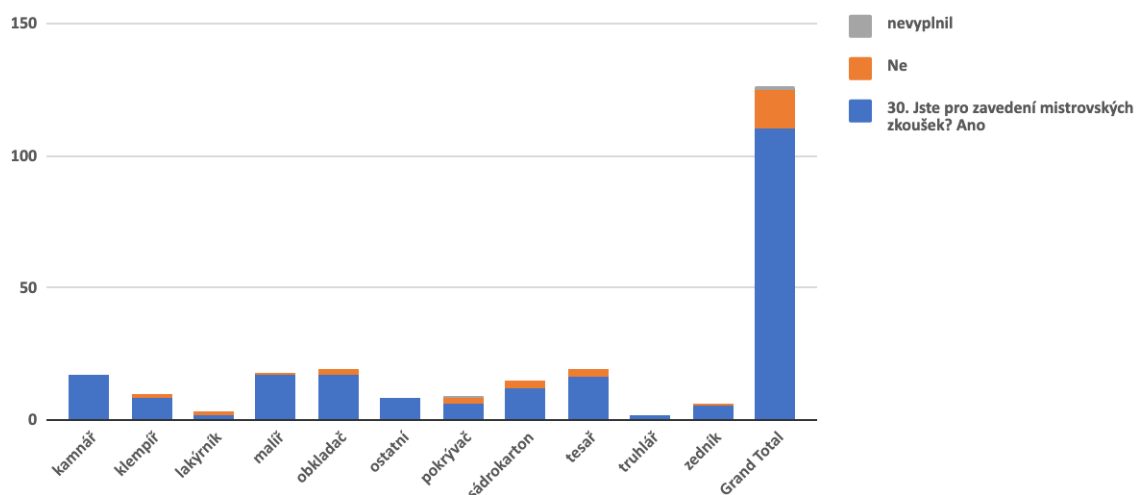
Graf 29: Jste členem cechu?

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Chtějí řemeslníci zavést mistrovské zkoušky?

Mistrovské zkoušky by byly jedním z dalších možných lákadél pro uchazeče. A respondenti se zde jednoznačně shodují. **Celkem 87 % hlasovalo pro to, aby se mistrovské zkoušky zavedly.**

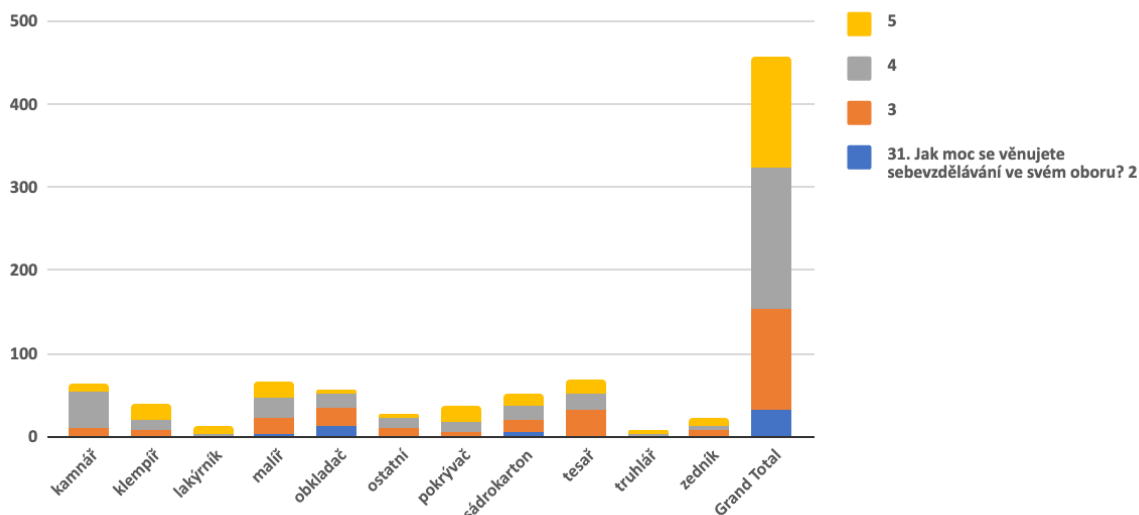
Graf 30: Jste pro zavedení mistrovských zkoušek?

Věnují se řemeslníci dalšímu vzdělávání?

Řemeslníci hodnotili na škále od 1 do 5, jak moc se věnují dalšímu vzdělávání, často sebevzdělávání v oboru. Možnost 1 znamenala, že se vzdělávání nevěnují vůbec, a tuto možnost ne zvolil nikdo. Číslo 5 znamenalo, že se vzdělávání věnují velmi často, a tuto možnost zvolilo 21 % dotázaných. Číslo 4 potom 33 % a číslo 3 také 33 %. Z toho vyplývá, **že dotázaní řemeslníci věnují dalšímu vzdělávání nezanedbatelné množství času.**

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

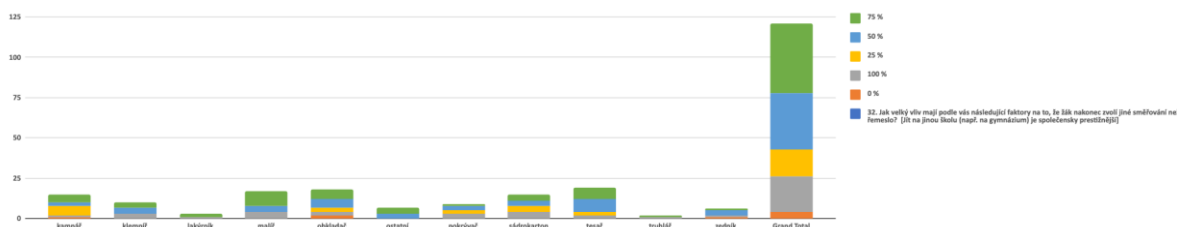

Graf 31: Jak moc se věnujete sebevzdělávání ve svém oboru?

Co ovlivňuje, že se žák nakonec rozhodne nestudovat řemeslo?

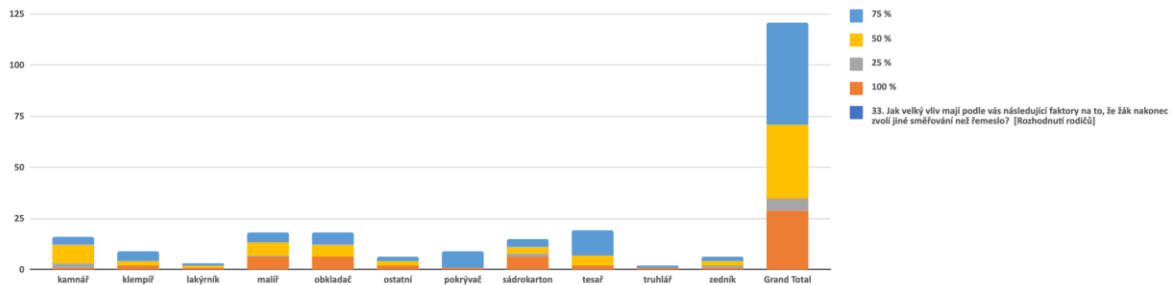
V poslední otázce jsme se věnovali tomu, co může dále ovlivňovat to, že se žák nakonec rozhodne nestudovat řemeslný obor. Opět jsme vybrali několik možností předem a nechali řemeslníky vybrat ty, které podle nich mají velký vliv. Mezi vybrané možnosti patřily následující faktory: výběr jiné školy (například společensky prestižnější gymnázium), rozhodnutí rodičů, nedostatek informací, učitel směřující žáka jiným směrem, špatný obraz řemesla, vliv přátel, přijímací zkoušky na SŠ jsou příliš jednoduché a nízká možnost uplatnění.

I tentokrát jsme se pro jednoduchý závěr rozhodli sečíst dvě nejvyšší hodnoty. Z toho následně vyplývá, že největší vliv na to, že se žák nakonec rozhodne studovat jiný obor, mají zejména rodiče (62 %), volba prestižnější školy a nedostatek informací (oboje 52 %). Důležitý je i špatný společenský obraz řemesla, který může být přežitkem komunismu (41 %).

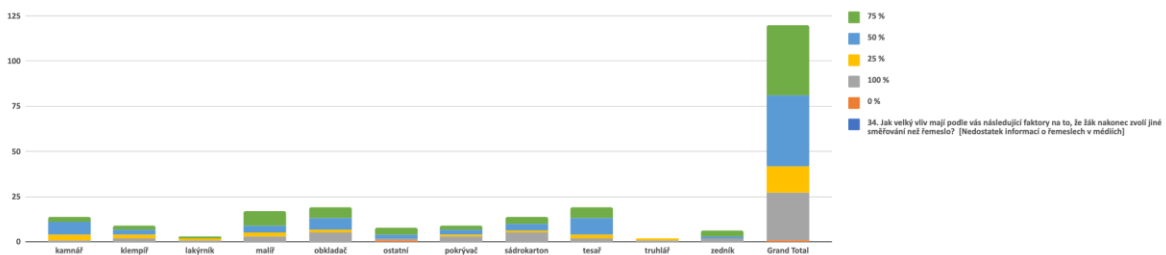

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

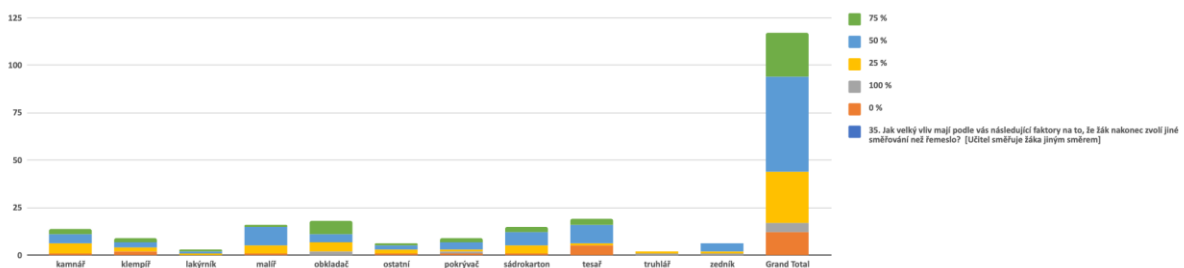
Graf 32: Jak velký vliv mají podle vás následující faktory na to, že žák nakonec zvolí jiné směřování než řemeslo? [Jít na jinou školu (např. na gymnázium) je společensky prestižnější]

Graf 33: Jak velký vliv mají podle vás následující faktory na to, že žák nakonec zvolí jiné směřování než řemeslo? [Rozhodnutí rodičů]

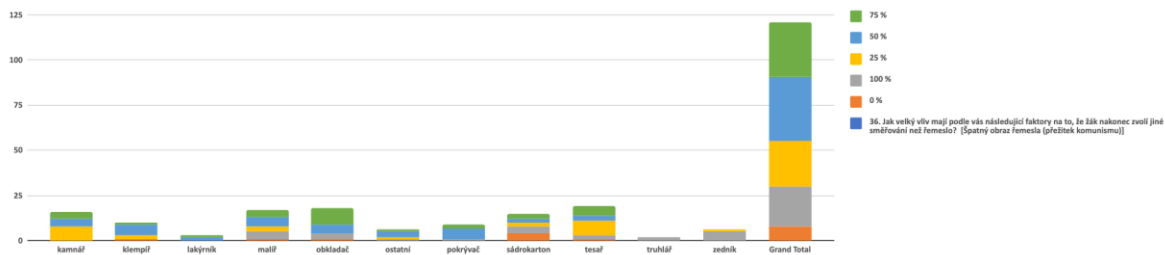
Graf 34: Jak velký vliv mají podle vás následující faktory na to, že žák nakonec zvolí jiné směřování než řemeslo? [Nedostatek informací o řemeslech v médiích]

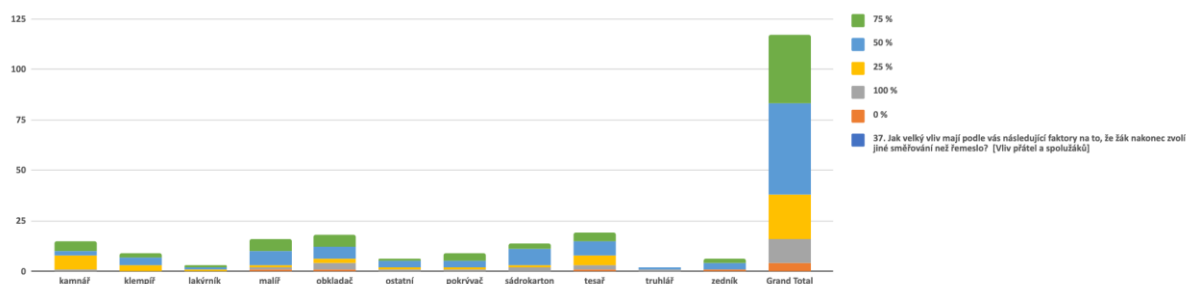
Graf 35: Jak velký vliv mají podle vás následující faktory na to, že žák nakonec zvolí jiné směřování než řemeslo? [Učitel směřuje žáka jiným směrem]

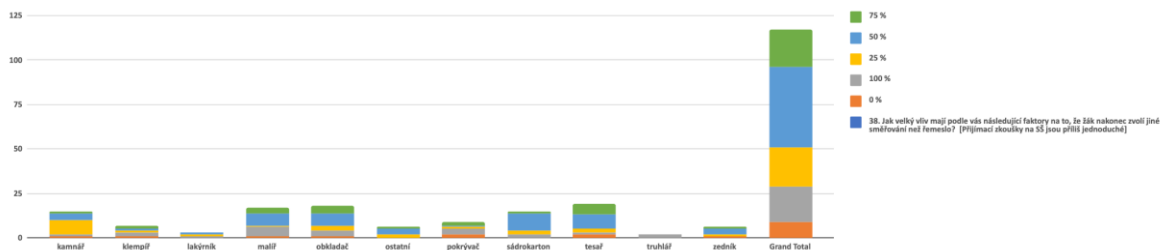
Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Graf 36: Jak velký vliv mají podle vás následující faktory na to, že žák nakonec zvolí jiné směřování než řemeslo? [Špatný obraz řemesla (přežitek komunismu)]

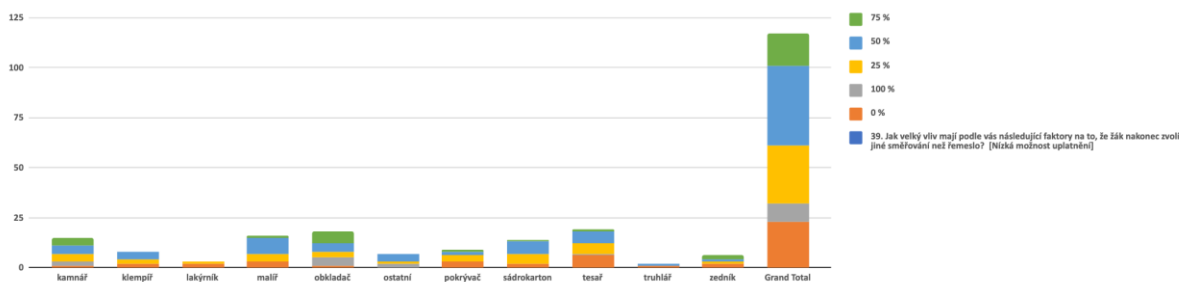
Graf 37: Jak velký vliv mají podle vás následující faktory na to, že žák nakonec zvolí jiné směřování než řemeslo? [Vliv přátel a spolužáků]

Graf 38: Jak velký vliv mají podle vás následující faktory na to, že žák nakonec zvolí jiné směřování než řemeslo? [Přijímací zkoušky na SŠ jsou příliš jednoduché]

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Graf 39: Jak velký vliv mají podle vás následující faktory na to, že žák nakonec zvolí jiné směrování než řemeslo? [Nízká možnost uplatnění]

Pro potřeby realizace KA 05 použijeme ještě i několik výsledků měření z předchozího projektu. Budou využita data od Cechů malířů, obkladačů, kamnářů a sádrokartonářů.

Budou využity zejména výsledky měření prostředí pro jednotlivé profese z předchozího projektu, které byly zpracovány velice obsáhle a kvalitně a naprosto dokonale popisují problémy jednotlivých řemesel i ve vztahu k realizaci KA 05.

Tato data budou využita zejména pro jednání na tematických setkáních, kde budou diskutována zástupci Cechů se zástupci strany zaměstnavatelů a strany zaměstnanců, zastoupených v projektu, ale i s tvůrci dotazníků a měření, kteří hodnocení provedli. Zároveň budou na jednotlivá setkání zváni podle potřeby i externí odborníci z oborů fyzioterapie, psychologie a další.

Tento materiál slouží jako podklad pro jednání zúčastněných na tematickém setkání a bude případně dále rozpracován dle potřeby.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost